

Ihmiset muuttavat syrjäseuduilta – karhuja tilalle

Kuntienvälinen muuttoliike lisääntyi 1990-luvun puolivälissä ja näyttää jatkuvan korkealla tasolla vuosituhannen vaihteeseen. Vuonna 1997 muutti kunnasta toiseen 239 000 ihmistä. Tänä vuonna arvellaan ylitettävän 250 000 muuttajan raja. Silloin ollaan lähellä vuoden 1974 huippua: 276 000 kunnasta toiseen muutto.

Muuttoliike suuntautuu ennenkaikkea suuriin kasvukeskuksiin kuten Helsingin seudulle, Tampereelle ja Ouluun. Myös pienemmillä korkeakoulukaupungeilla ja korkean teknologian keskuksilla, kuten Salon kaupungilla, on vetovoimaa. Vastaavasti maaseutualueet menettävät väkeä ja autioituvat entisestään. Myös muutto pienemmistä kaupungeista suurempiin on vilkasta. Muuttajat ovat yleensä nuoria ja hyvin koulutettuja yksinäisiä tai perheellisiä ihmisiä. Poiketen aikaisemmista muuttoliikkeistä nyt myös työttömät muuttavat vilkkaasti.

Muuttotappioalueilla koulu-, terveys- ym. palvelut heikkenevät entisestään. Syksyn 1998 lukuvuoden käynnistyessä Suomessa on 90 peruskoulua vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vastaavasti pääkaupunkiseudulla ja muilla muuttovoittoalueilla joudutaan perustamaan uusia kouluja ja opettajien virkoja. Tämä, yhdessä päivähoitopaikkojen kanssa, on suuri haaste näiden kuntien taloudelle. Myös ammatilliset koulut vähenevät muuttotappioalueilla yhdistymisen ja ammattikorkeakoulujen toteuttamisen myötä. Muuttovoittokeskuksissa vuokra- ja

omistusasuntojen hinnat nousevat, ja vastaavasti lähtöalueille jää rakennuksia tyhjiilleen. Käynnissäoleva muuttoliike liittyy ennenkaikkea maaseudun rakennemuutokseen ja maatalouden ongelmiin EU-Suomessa.

Vuonna 1997 Suomen muuttovoitto oli 3 710 henkeä. Suomessa on noin 84 000 ulkomaan kansalaista ja vuoteen 2005 mennessä luvun arvelaan nousevan 120 000:een. Suomi on muuttumassa monikulttuuriyhteiskunnaksi: ulkomalaisväestömme edustaa yli 150 eri kansallisuutta. Maahanmuuttajien kotoutuminen suomalaiseen yhteiskuntaan on pitkä ja kivuloinen prosessi. Erityisesti toivoisin työnantajien suhtautuvan nykyistä ennakkoluulottomammin ulkomaalaisista työnhakijaa kohtaan.

Suuriin väestökeskuksiin ja etelään suuntautuvan muuttoliikkeen odotetaan laantuvan vuosituhannen vaihteessa, vaikei siitä vielä näy mitään merkkejä ainakaan pääkaupunkiseudulla. Siellä väestön kasvuennusteet ovat osoittautuneet liian alhaisiksi. Jos etelän vetovoima säilyy, siitä aiheutuu yhteiskuntasuunnittelulle lisäongelmia. Nähtäväksi jää, kuinka hyvin muuttajat juurtuvat uusille asuinpaikoilleen ja toisaalta, kuinka hyvin yhteiskunnan palveluja pystytään turvaamaan haja-asutusalueiden vähälukuiselle ja ikääntyvälle väestölle. Syrjäseutujen autioituminen on karhunpalvelus koko suomalaiselle yhteiskunnalle.

Olavi Koivukangas

People Move from the Countryside – Bears Replace Them

Movement between municipalities in Finland increased during the mid-twentieth century and appears to be continuing at a high rate at the turn of the millennium. During 1997 some 239,000 people moved from one municipality to another. It is estimated that the number will exceed 250,000 this year. It will then approach the record rate of 1974, when 276,000 people changed abode over a municipal boundary.

The direction of movement has been above all toward the large metropolitan areas such as the Helsinki environs, Tampere and Oulu. Some small cities also have a drawing card in colleges or high technology centers, such as Salo. Correspondingly, the countryside is losing its population and becoming ever more deserted. The movement from smaller cities to larger ones is also going on apace. Those who relocate are generally young and well educated singles or married people. In contrast to earlier relocation patterns, now the unemployed are also relocating at a rapid rate.

Areas of emigration find an increasing weakening of education, health, and other services. As the autumn 1998 school term began in Finland there were 90 elementary schools fewer than there were the preceding year. Correspondingly, in the area of the capital city and other immigration sectors it has been necessary to establish new schools and open new teaching posts. This, along with day-care services, is a great challenge to the economic resources of the municipalities. Trade schools in the emigration areas are also decreasing in number as consolidation and the establishment of trade colleges take place. The costs of rent and the prices of dwellings in the immigra-

tion sectors are rising, while at the same time buildings are standing vacant in the emigration areas. The relocation trends now taking place in EU-Finland relate above all to changes in the structure of country society and the problems of agriculture and husbandry.

In 1997 the increase of population in Finland through immigration was 3,710 persons. There are now in Finland about 84,000 foreign citizens and by the year 2005 the number is expected to have increased to 120,000. Finland is turning into a multicultural society: our foreign population represents more than 150 different nationalities. The integration of immigrants to Finnish society is a long and difficult process. I would especially hope that employers might relate less prejudicially towards job applicants with foreign backgrounds than heretofore.

The relocation in the metropolitan centers and towards the south is expected to slow down around the turn of the century, although there are as yet no signs of it doing so, at least in the region of the capital. In that area the predictions of population increase have turned out to be too low. If the attraction of the south Finland continues, it will create more problems for social planners. It remains to be seen how well the relocators gain roots in their new places of residence, and on the other hand, how well social services are able to cope with a sparse and aging population in the countryside. The emptying of the hinterlands may well be advantageous to the bears, but is a disadvantage to the whole of Finnish society.

Olavi Koivukangas